

Advokatfirmaet Elvenes AS

Nord universitet
v/Vigdis Moe Skarstein
Postboks 1490

8049 Bodø

Vår ref.
13589

Deres ref.

Dato:
11.05.2020

KLAGE PÅ VEDTAK AV 26.06.19 OM NEDLEGGELSE AV CAMPUS NESNA

Undertegnede er blitt kontaktet av studenter ved Nord Universitet campus Nesna til å representere dem i saken. Klage fremsettes på vegne av følgende studenter:

Kathrine Øines Dishington Johnsen
Flostrandveien 122
8725 Utskarpen.

Wanja Skog Hermansen
Engvegen 5B
8700 Nesna

Aurora Hoff – Blyseth
Bjerkalleen 6
8618 Mo i Rana

Fay-Renè Olsen Waag
Nedre Steinvikveg 3
7725 Steinkjer

I. INNLEDNING

Saken gjelder nedleggelsen av studiestedet Nesna som ble vedtatt av styret den 26.06.19, og rett for studentene til å fullføre sin utdanning på Nesna der de er tatt opp, samt få samme fagvalg som studentene har på tilsvarende masterstudie i Bodø og Levanger.

Nord universitet leier campus Nesna av Statsbygg. På bakgrunn av nevnte styrevedtak ble denne leieavtalen sagt opp av Nord universitet den 19.12.19. Oppsigelsen trer i kraft den 01.06.22.

En konsekvens at leieavtalen opphører er at studenter som startet sin mastergradsutdanning i 2018 og i 2019 ikke vil kunne fullføre det planlagte utdanningsløpet sitt på samme studiested.

Advokater (MNA):
Håkon Elvenes
he@advokatelvenes.no

Tor Reidar Klausen
trk@advokatelvenes.no
Mobil: 93 42 80 07

Sekretær:
Heidi Kristoffersen

Postadresse:
Postboks 1037, 9260 Tromsø

Besøksadresse:
Strandtorget 3, 4. etasje
9008 Tromsø

Telefon: 77 69 39 10
Internett: www.advokatelvenes.no
E-post: post@advokatelvenes.no

Bankkonti:
Driftskonto 8245.02.06012
Klientkonto 8245.40.48837

Foretaksnr.:
No 987 941 065 mva

I kontorfellesskap med:
Advokat Anneli Bendiksen AS
Advokatfirmaet Eriksen AS
Advokatfirmaet Lindstrøm AS

På vegne av studentene vil det anføres at styrevedtaket om nedleggelse av studiestedet Nesna av 26.06.19 er ugyldig, på bakgrunn av manglende rettslig grunnlag. Videre anføres det at flytting av studiested samt manglende fagvalg vil være i strid med universitets- og høyskolelovens § 4-3.

II. FAKTISKE OG RETTSLIGE ANFØRSLER

1) Spørsmål om rettsgrunnlag for styrevedtak av 26.06.19 vedrørende nedleggelse av studiested.

Det første spørsmålet er om styret ved Nord universitet hadde rettslig grunnlag til å fatte vedtak om å legge ned studiestedet på Nesna. Dette må sees opp mot at studentenes studieopptak er et enkeltvedtak. Sakens rettslige forhold reguleres dermed både av forvaltningslovens regler sammen med universitets- og høyskoleloven.

Det framgår hverken av styrevedtak eller andre mottatte dokumentert i tilknytting til vedtaket av 26.06.19 hvilket rettsgrunnlag og kompetanse styret hadde til å fatte et slikt vedtak om nedleggelse av studiestedet.

For at et forvaltningsorgan skal ha kompetanse til å fatte et gyldig vedtak, må det ha hjemmel i formell lov. Dette følger av legalitetsprinsippet. Ethvert inngrep fra det offentlige i privat borgers rettsstilling må ha hjemmel i lov.

Et vedtak som bestemmer at studenter må skifte studiested underveis i utdanningsløpet, må anses som et svært inngripende vedtak overfor studentene og må anses som å begrense studentenes rettigheter.

Hvorvidt styret hadde rettsligst kompetanse til å fatte et slikt vedtak om nedleggelse reguleres ikke av forvaltningslovens regler. Derimot fremgår det av universitets- og høyskoleloven kap. 9 hva som er styrets oppgaver mv. Det framgår ikke direkte av dette kapittelet at styret kan legge ned et studiested, særlig når dette går utover studenter som allerede er startet på et studium. At studietilbud kan legges ned fremgår av bestemmelsen § 3-1 nr. 4 ved at NOKUT kan trekke tilbake akkreditering av et studietilbud eller en institusjon.

Av denne bestemmelsen er det institusjonene som er ansvarlig for å sette i verk tiltak for å forbedre, eventuelt legge ned, studietilbud som ikke fyller kravene til akkreditering. En slik nedlegges følger altså direkte av lovens ordlyd. Men dette gjelder kun for studietilbud og institusjoner «Hvis NOKUT finner at en institusjon eller et studietilbud ikke oppfyller fastsatte standarder og kriterier, skal det gis en frist for å rette forholdene», jf § 3-1 nr. 4.

Dette er ikke relevant for denne saken. I saken om nedleggelse av studiested er tvisten ikke relatert til akkreditering. Slik vedtaket av 26.06.19 framstår det som uklart hvilke rettslig grunnlag nedleggelse av studiestedet på Nesna bygger på.

Styrets manglende henvisning til rettslig forankringen for nedleggelsen har vanskeliggjort kontradiksjon og lovlighetskontroll med vedtaket av 26.06.19. Dette medførte at studentrepresentant ved campus Nesna, Kathrine Øines Dishington Johnsen og student Ann Helen Moen valgte sendte inn en rekk spørsmål til studentombud Hanne Seljesæter

vedrørende sakens rettslige stilling og rettslig grunnlag. Studentombud Hanne Seljesæter har ikke besvart spørsmålene. Følgelig har studentene fortsatt ikke fått kjennskap til det rettslige grunnlaget for styrevedtaket.

Videre har Stortingsrepresentant Nina Sandberg fulgt dette opp den 06.03.20 og stilt samme spørsmål til kommunal- og moderniseringsministeren om hvilke rettslige grunnlaget for godkjenning av oppsigelsen av leiekontrakten Statsråd N. Astrup svarte følgende, og det siteres:

«Vi har valgt å akseptere Nord universitets eget ønske om å kunne flytte fra lokalene, blant annet for å unngå at universitetet skal betale tomgangsleie i en periode på ca. 7 år».

I statsrådets svar henvises det heller ikke til hvilke rettslige grunnlaget styre hadde for å legge ned studiestedet på Nesna med den konsekvens at studentene må fullføre påbegynt studie et annet sted enn Campus Nesna.

Den 22.04.20 stilte Mona Fagerås (SV) et skriftlig spørsmål til kunnskaps- og integreringsministeren Guri Melby. Spørsmålet lyder som følger, og det siteres:

«Nord universitet ønsker å si opp avtalen med Statsbygg for Campus Nesna fra 2022. Men Nord universitet har tidligere lovet studentene å få fullføre sin utdanning på det studiestedet der de er tatt opp. Kommunal- og moderniseringsministeren har akseptert Nord universitet sin oppsigelse av leieavtalen med Statsbygg, dermed aksepterer han samtidig at Nord universitet ikke vedstår seg det løftet de har gitt studentene om at de skal gå ferdig sin utdanning på Campus Nesna. Hvordan forsvarer statsråden dette, og forstår statsråden den vanskelige situasjonen studentene kommer i?»

Til dette svarte kunnskaps- og integreringsministeren Guri Melby følgende, og det siteres:

«... Nord universitet har opplyst at sviktende søkergrunnlag gjorde at virksomheten på Nesna gikk fra campusbaserte utdanninger til samlingsbaserte utdanninger alene. Det betyr at studentene som startet utdanningen i 2019, er tatt opp på samlingsbaserte utdanninger. Universitetet har opplyst at det ikke er noen studenter som har daglig undervisning eller aktivitet på studiested Nesna. Alle studietilbudene gjennomføres i samlinger.

På nettsidene opplyser Nord universitet om at studenter som er tatt opp «til et campusbasert studium vil få fullføre sin utdanning på studiestedet, innenfor normert tid. For de samlingsbaserte studiene vil samlinger kunne flyttes.» Det står også at:

Studenter som har påbegynt studier vil normalt få anledning til å fullføre studiene der hvor de er tatt opp. Samlingsbaserte studier kan bli flyttet til annen lokasjon i dialog med studentene. Studenter som tas opp høsten 2019 vil normalt starte studiene der hvor de er tatt opp, og gis anledning til å fullføre samme sted innenfor normert tid. Samlingsbaserte studier kan bli flyttet til annen lokasjon ... »

En slik nedleggelse har som sagt svært stor inngripen i studentenes rettigheter da de tvinges til å fullføre studiet et annet sted, og dette er ikke relatert til tilbakekall av akkreditering av studietilbud og institusjoner.

Det må også påpekes at det framgår ikke klart av universitets - og høyskoleloven at den skiller mellom de campusbaserte studiene og de samlingsbaserte studiene, som ministeren antyder.

Det bes derfor om at disse anførslele hjemles i et lovverk eller andre rettskilder, da manglende hjemmelshenvisning vanskeliggjør kontradiksjon. Her må det bemerkes at Nord universitet sine nettsider ikke er legitime og relevante rettskilder.

Videre skriver Nord universitet følgende, i pressemelding av 24.04.19, og det siteres:

«De studentene som har søkt studiepllass og får tilbud om opptak vil kunne fullføre studiene der de blir tatt opp. Det samme gjelder de studentene som allerede er i gang med studiene.»

Her skilles det heller ikke mellom campusbaserte og samlingsbaserte studium. Studenter ved samlingsbaserte studier har både *søkt studiepllass og fått tilbud om opptak*.

Uansett svarer ikke kunnskaps- og integreringsministeren Guri Melby på det omstridte spørsmålet.

Fortsatt framstår det som uklarerhet hva som er det rettslige grunnlaget for vedtaket om nedleggelsen av 26.06.19.

På bakgrunn av at vedtaket om nedleggelse er svært inngripen tiltak mot studentene, opptak om studietilbud er et enkeltvedtak, så skal vedtak om nedleggelse i henhold til legalitetsprinsippet være hjemlet i lov. Siden styret ikke viser til dette, samt de momentene som er redegjort for ovenfor, må det legges til grunn at styret ikke har rettslig grunnlag til å fatte vedtak av 26.06.19.

Av dette følger også at Nords oppsigelse av husleiekontrakten med statsbygg må annulleres og at studenter som er tatt opp i 2018 og 2019 må fullføre sin utdanning på Nesna med de fagvalg de ble forespeilet da de begynte der.

2) Spørsmål om styrevedtak av 26.06.19 vedrørende nedleggelse av studiested er i strid med studentenes rettigheter etter universitet- og høyskolelovens kapittel 4.

Skulle Nord universitet v/styre likevel mene at vedtaket bygger på et gyldig rettslig grunnlag, så må vedtaket om flytte studentene til andre studiesteder, og ikke la de fullføre sin utdanning på Nesna vurderes etter universitets - og høyskolelovens kapittel 4 «*studentenes rettigheter og plikter*». Ifølge denne lovens § 4-3 første og annet ledd framgår følgende, det siteres:

«§ 4-3.Læringsmiljø

- (1) Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentsamskipnadene, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet. Styret skal innenfor sitt ansvarsområde arbeide for å forebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 13.*
- (2) Styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. I utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal det, så langt det er mulig og rimelig, sørges for
  - a) at lokaler, adkomstveier, trapper mv. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives.*
  - b) at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklime og luftkvalitet.*
  - c) at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige.**

- d) at lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås.
- e) at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges.
- f) at tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse.
- g) at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen.
- h) at læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn.
- i) at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.»

Lovbestemmelsen § 4-3 første ledd første punktum viser at det er styret som har ansvar for læringsmiljøet mv. Bestemmelsen viser videre at det finnes en klar sammenheng mellom studieeffektivitet og læringsmiljø. Sammenhengen er også poengtert av Jan Fridthjof Bernt i Norsk Lovkommentar av 21.10.15 note 323, til bestemmelse, det siteres:

«Det er det foretatt flere undersøkelser som dokumenterer sammenhengen mellom studieeffektivitet og læringsmiljø. Dette går både på ytre fysiske forhold; undervisningsrom, kantineforhold, lesesaler m.m., og det går på måten institusjonen organiserer sin undervisning og veiledningstjeneste. For de fleste studenter er også forholdene i fritiden en viktig del av læringsmiljøet. Boligforhold, fritidstilbud, sosialt nettverk m.m. er ikke bare viktige faktorer av rent trivselsmessig karakter, men også viktige rammebetingelser som kan ha stor betydning for studentens mulighet til å gjennomføre studiet på normert tid og med gode resultater. (Jf. Ot.prp. nr. 85 (1993-94) s. 70.)»

Det overordnede ansvar for å ivareta studentenes læringsmiljø er altså satt til styret, jf første ledd første punktum. Det vil si at styret både har ansvar for å utrede studentmiljøet, og ansvar for å ta rimelige valg basert på disse opplysningene. En slik avgjørelse vil naturligvis påvirke både det fysiske og psykiske miljøet til studentene.

I foreliggende sak er det åpenbart at styret har valgt å se bort ifra læringsmiljøet til studentene på 2018- og 2019-kullene. Her vises det til studentombud Hanne Seljesæter sin årsrapport av 2019, der følgende uttales om studentsituasjonen på Nesna, og det siteres:

«Etter at styret i juni 2019 vedtok nedleggelse av studiestedet Nesna har studentombudet fått flere henvendelser fra studentene der. Studentombudet har vært på Nesna i løpet av høstsemesteret og truffet mange av studentene. De sier de får lite informasjon om hvordan studiesituasjonen vil bli for dem framover. De er redd kvaliteten på undervisningen vil bli dårligere i perioden fram mot nedlegging av studiestedet og de opplever at læringsmiljøet er blitt dårligere som følge av at sykemeldinger og flytting for lærerne. Studentene opplever situasjonen som belastende og noen vurderer å gi opp studiene fordi de opplever situasjonen framover som svært usikker.»

Disse opplysningene er svært alvorlige og kan medføre store konsekvenser for den enkelte student. Likevel ble ikke disse momentene omtalt på det seneste styremøtet av 29.04.20 som blant annet omhandlet «status studiestedsstruktur – april 2020». Under sakens fremstilling kan det se ut som at studentenes læringsmiljø ikke ble drøftet av styre i det hele tatt. Ut fra innkalling og saksliste kan det se ut som at problemstillingene heller ikke ble drøftet på styremøtene den 30.01.20 eller 11.03.20.

Dette viser at styre ikke tar ansvar for læringsmiljøet slik loven pålegger styret etter universitets- og høyskolelovens § 4-3.

*****

Når det gjelder bemerkningen fra kunnskap- og integreringsministeren Guri Melby om at «*samlingsbaserte studier kan bli flyttet til annen lokasjon i dialog med studentene*» så legges det til grunn at ministeren henviser til universitets- og høyskoleloven § 4-2. Det må tas forbehold om at ministeren kan hjemle uttalelsen et annet sted, da det ikke fremgår ytterligere rettsgrunnlag for uttalelsen.

Universitets- og høyskoleloven § 4-2 lyder følgende, og det siteres:

«Mellom institusjonen og studenter som tas opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer, skal det utarbeides en utdanningsplan. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter. Departementet kan gi forskrift om innhold i utdanningsplan.»

Forarbeidene i Ot.prp. nr. 79 (2003-2004) på s. 84 slår fast at for «*å synliggjøre at det er en forutsetning at studentene skal kunne påvirke innholdet i egen utdanningsplan, er det i loven presisert at utdanningsplanen skal utarbeides mellom institusjonen og den enkelte student*»

Det anses som klart at lærerstudentene ved kull 2018 og 2019 ikke har fått anledning til å påvirke sin egen utdanningsplan i henhold til loven. Utdanningsplanen er ikke et juridisk bindende dokument, men den gjør studentenes fremtid mer forutberegnelig. Den skal sørge for at studentene ikke skal havne i en lignende situasjon som den nåværende, der de brått må skifte studiested.

Studentene har forsøkt å kommunisere med universitetsledelsen, pr. brev av 29.11.19 og gjennom studentombudet, uten hell. Verken universitet eller studentombudet svarer på henvendelser fra studentene som omhandles av vedtaket om nedleggelsen.

Dette viser beslutningen om flytting av studiested samt eventuelt manglende fagvalg vil være i strid med universitets- og høyskolelovens § 4-3.

Konklusjon:

På bakgrunn av de ovenfornevnte forholdene kreves det at studenter som tatt opp i 2018 og 2019 skal få fullført sin utdanning på Nesna med de fagvalg de ble forespeilet da de begynte og at Nords oppsigelse av husleiekontrakten med statsbygg dermed må annulleres.

Dersom Nord Universitet ikke aksepterer studentenes krav om å få fullført sin utdanning på Nesna, så må dette skrevet bli ansett som et prosessvarsel etter tvistelovens § 5-2 om at rettslige skritt vil bli vurdert for å få fastslå studentenes rettigheter vedrørende nedleggelse og flytting av studiestedet på Nesna.

Det bes om en tilbakemelding innen 14 dager fra dags dato.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Elvenes AS

Tor R. Klausen
Advokat

